

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

16. 1. 2012

B7-0007/2012

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B7-0021/2012 in B7-0675/2011 ter B7-0676/2011

v skladu s členom 115(5) poslovnika

o neravnovesjih v verigi distribucije hrane (2011/2904(RSP))

James Nicholson, Janusz Wojciechowski
v imenu skupine ECR

RE\889252SL.doc

PE479.444v01-00

SL

Združena v raznolikosti

SL

Resolucija Evropskega parlamenta o neravnovesjih v verigi distribucije hrane (2011/2904(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 8. julija 2010 o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013¹, z dne 18. januarja 2011 o priznanju kmetijstva kot strateškega sektorja v okviru prehranske varnosti² ter z dne 23. junija 2011 o skupni kmetijski politiki proti letu 2020: odziv na prihodnje izzive, povezane s hrano³,
 - ob upoštevanju sporočila Komisije „Bolje delujoča veriga preskrbe s hrano v Evropi (COM (2009)0591),
 - ob upoštevanju sklepa Komisije z dne 30. julija o ustanovitvi foruma na visoki ravni za izboljšanje delovanja verige preskrbe s hrano (2010/C 210/03),
 - ob upoštevanju končnega priporočila skupine na visoki ravni o konkurenčnosti agroživilske industrije z dne 17. marca 2009,
 - ob upoštevanju poročila posebnega poročevalca Združenih narodov o pravici do hrane z naslovom Kmetijska podjetja in pravica do hrane,
 - ob upoštevanju člena 115(5) in člena 110(2) svojega poslovnika,
- A. ker Komisija v sporočilu o boljše delujoči verigi preskrbe s hrano (COM (2009) 0591) ugotavlja, da hrana predstavlja 16 % izdatkov evropskih gospodinjstev, zato so visoke maloprodajne cene hrane razlog za zaskrbljenost, saj pomenijo pritisk na prihodke gospodinjstev;
- B. ker sporočilo Komisije opredeljuje več hudih neravnovesij v verigi preskrbe s hrano, med drugim zlorabo prevladujoče kupne moči, nepoštene pogodbene pogoje, zamude pri plačilih, enostranske spremembe pogodb, omejen dostop do trga in neenako porazdelitev dobička v celotni verigi preskrbe s hrano ter številne druge probleme, povezane z večjo koncentracijo v maloprodajnem sektorju;
- C. ker je nedavna nestanovitnost cen hrane in osnovnih proizvodov povzročila veliko zaskrbljenosti glede delovanja verig preskrbe s hrano in zmožnosti uresničitve osnovnih ciljev verige preskrbe s hrano, ki so kmetom zagotoviti poštene dohodke in evropskim potrošnikom zanesljivo oskrbo s kakovostnimi proizvodi po cenah, ki so jih pripravljene plačati, v splošnem okviru trajnostne proizvodnje;
- D. ker je treba malim in srednjim podjetjem vzdolž celotne verige preskrbe s hrano omogočiti

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0286.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0006.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2011)0297.

boljši dostop do trgov;

- E. ker se zaradi učinkov koncentracije na trgu v katerem koli gospodarskem sektorju znižajo ravni cen, kar koristi potrošniku, vendar ima to lahko hkrati negativne učinke, če ni pod učinkovitim nadzorom organov za konkurenco, saj škoduje svobodni konkurenci;
- F. ker zaradi števila akterjev v verigi ter dejstva, da stroški primarnega proizvoda lahko predstavljajo zgolj majhen delež v ceni končnega proizvoda, ni vedno mogoče zlahka ugotoviti, v kolikšni meri so cene, ki jih prejmejo kmetje, ter cene, zaračunane potrošnikom, povezane;
- G. ker kmetje zelo pogosto delujejo prek predelovalcev, pa tudi neposredno oskrbujejo trgovce na drobno, je treba dodatno preučiti element predelave v verigi preskrbe s hrano;
- H. ker obstaja jasna razlika med potencialno nepoštenimi trgovinskimi praksami in potencialno protikonkurenčnimi praksami, nobena od njih pa ni neizogibna posledica neravnovesij v pogajalski moči;
- I. ker so proizvodi lastne blagovne znamke zgolj blagovne znamke, ki jih izdelujejo trgovci na drobno ali so zanje izdelani, ki za potrošnike pomenijo večjo vrednost in izbiro, zagotavljajo tržišče za mnoge male in srednje dobavitelje v številnih državah članicah, proizvajajo pa jih nekateri vodilni proizvajalci drugih blagovnih znamk in imajo pogosto vodilni položaj na trgu glede informacij potrošnikom in javnega zdravja,
 - 1. poziva Komisijo in države članice, naj izrecno priznajo, da lahko dobro delujočo verigo preskrbe s hrano najbolje zagotovi prost konkurenčen trg, kjer lahko vsi akterji ravnajo tržno smiselno in dosežajo poštene dobičke in kjer regulacija služi zagotavljanju in uveljavljanju konkurence, zagotavljanju možnosti vstopa na trg za nove udeležence, zagotavljanju varnosti in odpravljanju jasno dokazane nepopolnosti trga;
 - 2. meni, da bi ugotovljeno neskladje med gibanjem cen osnovnih proizvodov in maloprodajnih cen živil lahko kazalo na neravnovesje vzdolž verige preskrbe s hrano, kar ima lahko negativne posledice za proizvajalce in potrošnike; poziva Komisijo, naj preuči in po potrebi okrepi orodja Unije, da bi se zmanjšala nestanovitnost cen na agroživilskem trgu;
 - 3. poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za ustreznost konkurenčnega prava in njegovo uveljavljanje, da bo mogoče obravnavati kršitve konkurence v verigi preskrbe s hrano; poudarja, da so spremembe predpisov potrebne le, če obstajajo jasni dokazi, da z ustreznim izvajanjem veljavnih predpisov ni mogoče nevtravno odpraviti očitne protikonkurenčne prakse;
 - 4. poziva nacionalne organe za konkurenco in organe EU, naj raziščejo protikonkurenčne prakse med vsemi akterji v verigi preskrbe s hrano, vključno s praksami, zaradi katerih so lahko kmetje v krivičnem pogajalskem položaju, in po potrebi ukrepajo proti tem praksam;
 - 5. poziva Komisijo in države članice, naj opredelijo nepošteno trgovinske prakse, ki ogrožajo delovanje notranjega trga, ter se borijo proti njim, vključno s praksami trgovcev na debelo

in drobno, zaradi katerih so lahko kmetje v izjemno krivičnem pogajalskem položaju; poudarja, da bo boljše poznavanje pogodbenih pravic pripomoglo k preprečevanju tovrstnih praks;

6. poziva države članice, naj zagotovijo varnejše temelje za pogodbeno razmerja vzdolž verige preskrbe s hrano, tako da predlagajo prostovoljne kodekse dobre pogodbene prakse;
7. predlaga, naj Komisija kot prvi korak spodbuja izmenjavo najboljših praks med državami članicami in preuči prostovoljne in regulativne metode v državah članicah, da bi ugotovili in odpravili nepošteno pogodbene prakse;
8. spodbuja uvedbo varuhov konkurenčnih pravil v vseh državah članicah, ki bodo posredovali v sporih med vsemi akterji, preiskovali pritožbe in dajali priporočila, kako izboljšati skladnost z zakonodajo in prostovoljnimi kodeksi; te varuhe spodbuja k izmenjavi najboljših praks in usklajevanju ukrepov;
9. je seznanjen z ukrepi v osnutku predloga Komisije za reformo skupne kmetijske politike, ki so namenjeni krepitvi položaja kmetov v verigi preskrbe s hrano prek podpore organizacijam proizvajalcev in medpanožnim organizacijam; meni, da bo krepitev položaja kmetov pripomogla, da bodo prejeli pravičnejši delež dodane vrednosti;
10. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo dobavitelje, zlasti kmete, naj s povezovanjem v zadruge in/ali organizacije proizvajalcev postanejo učinkoviti akterji v verigi preskrbe s hrano, s čimer bi se povečala njihova pogajalska moč; spodbuja jih, naj vlagajo v predhodne člene verige preskrbe s hrano, da bodo imeli korist od dodane vrednosti svojih proizvodov;
11. poziva Komisijo, naj zavrne predloge, ki temeljijo na domnevi, da je razvoj lastnih trgovskih blagovnih znamk protikonkurenčen ali nepošten, ali ki bi ogrozili možnosti teh znamk za dobičkonosnost in dostop do trga malim in srednjim podjetjem ter večjim proizvajalcem v svobodni, pravični in odprti konkurenci z drugimi znamkami; poudarja, da so trgovci na drobno podjetja in imajo pravico odločati, katere proizvode želijo prodajati v skladu s konkurenčnim pravom in pošteno prakso, ter da morajo za njihove blagovne znamke veljati enaki predpisi kakor za druge znamke;
12. poziva države članice, naj določijo primerno in ustrezno pravno odgovornost upravljavcev in posameznikov, ki zlorabljajo trg preskrbe s hrano.